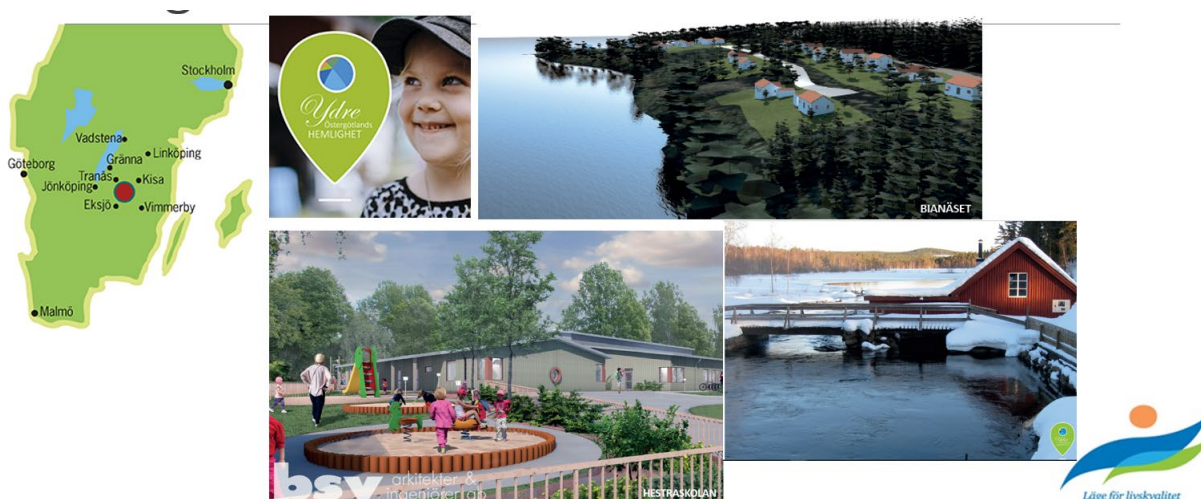

Verksamhetsplan 2023-2026

Ydre Kommun

Antagen av
Kommunfullmäktige 2022-12-12 § 99

Innehållsförteckning

1	Omvärldsanalys	4
2	Befolkningsutveckling och översiktsplan för perioden	14
3	Analys av lokala förutsättningar	16
4	Aktuellt ekonomiskt läge.....	17
5	Förvaltningarnas verksamhetsplaner.....	19
5.1	Nuläge	19
5.2	Framtid.....	22
5.3	Budgetramar.....	26
5.4	Investeringsbudget	28
	Investeringsbudget med projektbeskrivningar på alla projekt.....	28
6	Föreslagna ramar	31

1 Omvärldsanalys

Utdrag ur SKRs cirkulär 22:28 och 22:37

Jämfört med den prognos vi presenterade i april (cirkulär 22:15) är den viktigaste förändringen att vi nu räknar med starkare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden, men att köpkraften är kraftigt nedreviderad speciellt 2023–2024. Detta beror på en högre allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionsskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Det nya pensionsavtalet innebär även en kostnadsökning, men detta var känt i april

Jämfört med den prognos vi presenterade i augusti (cirkulär 22:28) är den viktigaste förändringen att vi nu räknar med svagare konjunktur och högre priser. Båda dessa faktorer drar ner det reala skatteunderlaget 2022–2024.

Samhällsekonomisk utveckling

Jämfört med den prognos vi presenterade i augusti (cirkulär 22:28) är den viktigaste förändringen att vi nu räknar med svagare nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden och att köpkraften är än mer nedreviderad på kort sikt. Detta beror på en ännu högre allmän prisuppgång och effekten på värderingen av pensionsskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Slutåret är prisutvecklingen något nedreviderad.

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett en prognos och ett medelfristigt scenario fram till 2025 där svensk ekonomi når normalkonjunktur mot slutet av perioden.

Sverige går in i en längre lågkonjunktur

Utfallen för svensk inflation har nyligen varit överraskande höga. Den oväntat höga inflationen har definitivt lyft inflationsutsikterna på kort sikt, men i hög grad även för de kommande 12 månaderna. Samtidigt har en mycket brant ränteuppgång synts de senaste månaderna, huvudsakligen drivet av centralbankernas höjda styrräntor. Pris- och ränteuppgångarna blir därmed större än vad vi räknat med i tidigare prognoser. Frågan är inte längre ”om” Sverige går mot en lågkonjunktur utan ”hur snart” vi når dit, samt hur djup den blir. SKR:s prognos är att svensk BNP faller nästa år. Detta medför att den postpandemiska återhämtningen för arbetsmarknaden bryts. Antalet sysselsatta kommer att minska och arbetslösheten beräknas ligga på knappt 8,5 procent 2023–2024. I vår framskrivning räknar vi med att BNP- och timtillväxten repar sig under 2024, men att konjunkturen stärks mer påtagligt först 2025.

Mycket svag konjunkturutveckling antas medföra sjunkande räntor redan nästa år. Trots detta kommer ränteläget då att vara betydligt högre än de senaste åren. Den långa eran av oerhört låga räntor är över. På samma sätt kommer konsumentpriserna totalt sett – efter rekordsnabba ökning 2021–2023 – inte heller falla tillbaka till gamla nivåer. Trots att vi räknar med att

inflationen sjunker snabbt nästa år lär ekonomins aktörer få leva med bestående högre priser på många varor och tjänster.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	4,9	2,6	-0,7	1,8	2,8
Sysselsättning, timmar*	2,2	1,8	0,3	1,4	1,3
Relativ arbetslöshet, procent	8,8	7,5	8,4	8,4	8,2
Timlön, Nationalräkenskaperna	2,7	3,6	3,2	3,3	3,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,9	3,2	3,3	3,4
Inflation, KPIF	2,4	7,5	5,0	1,5	1,7
Inflation, KPI	2,2	8,3	7,1	1,1	1,4
Befolkning, 15–74 år	0,0	0,4	0,5	0,5	0,5

*Kalenderkorrigerat.

Den svenska BNP-tillväxten bromsar in och blir negativ 2023. Även antalet arbetade timmar bromsar in. Därefter tar konjunkturen fart igen. Det är den högre inflationen som urholkar köpkraften, den är 7,5 procent i år och 5,0 procent 2023. Arbetslösheten stiger något men går till 8 procent som årsgenomsnitt 2025.

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Regioner.

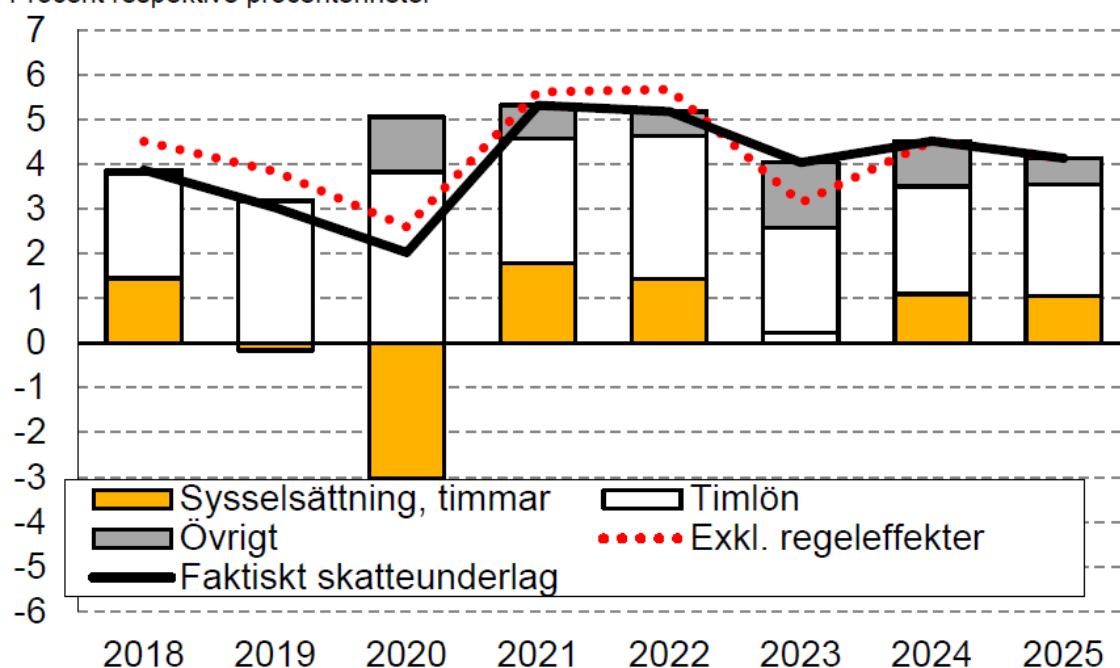
Hög nominell tillväxt för skatteunderlaget

Beräkningen av skatteunderlaget 2022–2025 (diagram 1) baseras på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas ovan.

Vår bedömning är att skatteunderlaget ökade med 5,3 procent förra året (utifrån preliminära uppgifter från Skatteverket i början av oktober, detta är samma bedömning som i föregående prognos).

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Lönesumman ökar starkt 2021 och 2022, en återhämtning efter pandemin. Men i slutet av 2022 börjar arbetade timmar bromsa in och de ökar endast svagt 2023 som årsgenomsnitt. Då lönesumman är 80 procent av skatteunderlaget betyder det att det också ökar svagt 2023. Därefter ökar skatteunderlaget snabbare då konjunkturen återhämtar sig.

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Skatteunderlaget växer snabbt i nominella termer under perioden 2022–2025; i genomsnitt med 4,5 respektive procent 4,4 procent per år för den faktiska respektive underliggande utvecklingen. Den genomsnittliga ökningen över de senaste tio åren (perioden 2012–2021) är 3,9 procent för den faktiska och 4,2 procent för den underliggande utvecklingen. En oväntat stark ökning av lönesumman syns under det första halvåret i år. Men enligt Skatteverkets arbetsgivardeklarationer tycks ökningen av lönesumman ha bromsat in från maj månad, enligt säsongsrensade data.

Å ena sidan har återöppnandet efter pandemin lett till stigande sysselsättning under våren, inte minst inom restaurangbranschen. Under sommaren har lönesumman sannolikt varit högre till följd av att personal inom regionerna har bytt semesterveckor mot högre ersättning. Men å andra sidan har anställningsplanerna i handel och bygg- och anläggning fallit tillbaka vilket tyder på en snar dämpning av lönesummetillväxten. Konjunkturen bromsar nu in och det kommer sätta avtryck i sysselsättningen. Under 2023 faller sysselsättningen alla kvartal och likaså gör antalet arbetade timmar. På kort sikt är det främst medelarbetstiden som faller. Lönesumman ökade mellan 2010 och 2021 med 4 procent i genomsnitt. I år är ökningen hela 5,9 procent och nästa år är den 3,2 procent. Att företag väljer att behålla personal i de sektorer där arbetskraftsbristen är stor motverkar en än svagare ökning av lönesumman nästa år. En faktor som lyfter skatteunderlaget i nivå under hela prognosen är de höjda garantipensionerna, dels genom beslutet att höja pensionsnivån från augusti 2022 och dels genom en hög inflation 2022 och 2023. Den höga inflationen resulterar i stora uppgångar för prisbasbeloppen 2023 och 2024 vilket höjer garantipensionerna. Skatteunderlagets underliggande ökningstakt i år blir högre än det faktiska. Nästa år är det tvärtom. Grundavdraget för pensionärer ökar vilket minskar skatteunderlaget 2022. Detta följer av den sammantagna effekten av prisbasbeloppets och inkomsternas relativa utveckling. Effekten är ännu större 2023. Att prisbasbeloppet stiger

så kraftigt beror på den snabba ökningen av KPI-inflationen i juni 2022. Nästa år får det faktiska skatteunderlaget dock en extra skjuts av förslaget om att omvandla reseavdragen (som minskar skatteunderlaget) till en skattereduktion (som inte påverkar skatteunderlaget). Regeringen har aviserat att i budgetpropositionen för 2023, enligt praxis, föreslå en minskning av det generella statsbidraget med ett belopp som motsvarar skatteintäkten av det slopade avdraget. Förslaget påverkar därför inte skatteunderlagets underliggande ökningstakt.

Kraftig urholkning av skatteunderlaget

I reala termer växer skatteunderlaget med 0,9 procent per år 2022–2025, att jämföra med de senaste tio årens genomsnitt på 1,8 procent. År 2023 faller till och med köpkraften med 2,7 procent; intäkterna beräknas reallt sett bli kraftigt lägre än föregående år. Detta tapp är varaktigt och kommer kräva minskade utgifter framöver om inte statsbidragen höjs ordentligt. Den höga prisuppgången i kommunsektorn beror dels på högre insatspriser och dels på ökade pensionskostnader. Pensionskostnadens ökning har två förklaringar. Det nya avtalet AKAP-KR är något dyrare än tidigare avtal, men till största del beror ökningen på en ny värdering av sektorns pensionsskuld. De förmånsbestämda avtalspensionerna är värdesäkrade med prisbasbeloppet, vilket betyder att pensionsskulden växer när prisbasbeloppet höjs. Sammantaget för perioden beräknas skatteunderlaget inte räckta till att finansiera en växande kommunal verksamhetsvolym i linje med den senaste tioårsperioden. Samtidigt är den demografiska utmaningen framöver större än tidigare, de i arbetsför ålder behöver försörja allt fler (yngre och äldre). Särskilt de ökade behoven av omsorg och vård av äldre kräver allt större resurser.

Tabell 2. Skatteunderlag

Procentuell förändring

	2021	2022	2023	2024	2025
Nominellt skatteunderlag	5,3	5,2	4,0	4,5	4,1
Prisökning	2,9	3,6	6,0	3,9	-0,2
Realt skatteunderlag	2,6	2,0	-2,7	0,6	4,4

Skatteunderlaget ökar som snabbast 2021 och 2022. Därefter bromsar ökningen in, speciellt 2023. Priserna för kommunsektorn ökar kraftigt, främst 2023. Det får effekten att det reala skatteunderlaget faller med 2,7 procent 2023. Därefter ökar det igen. Men reallt är ökningen framöver under det historiska genomsnittet.

Källa: Pensionsmyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner.

Förändring jämfört med SKR:s augustiprognos

Vi räknar nu med en svagare skatteunderlagstillväxt fram till 2025, än i den prognos vi publicerade i augusti (cirkulär 22:28), främst som följd av att prognosen för lönesumman är nedreviderad.

Under 2022 är skatteunderlaget uppreviderat till följd av högre lönesumma. Den lägre tillväxten och sysselsättningen ger dock en nedrevidering av lönesumman 2023. Även 2025 ökar skatteunderlaget något svagare jämfört med augusti.

Tabell 3. De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring, ackumulerat är jämfört med 2020

	2021	2022	2023	2024	2025
SKR, aktuell	5,3	5,2	4,0	4,5	4,1
SKR, föregående	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
Regeringen, apr	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6
ESV, sep	5,3	5,1	4,7	3,9	3,7
Ackumulerat					
SKR, aktuell	5,3	10,8	15,2	20,4	25,4
SKR, föregående	5,3	10,5	15,6	20,7	26,1
Regeringen, apr	5,0	9,4	14,3	18,2	22,5
ESV, sep	5,3	10,7	15,9	20,5	24,9

Ackumulerat under 2021–2025 har SKR reviderat ner ökningen av skatteunderlagsprognoserna sedan augusti. Ekonomistyrningsverkets septemberprognos visar en något svagare prognos än SKR. Regeringens prognos, som är från i april, visar en betydligt lägre skatteunderlagsprognos.

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, och Sveriges Kommuner och Regioner.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

Den prognos regeringen presenterade i vårpropositionen visar lägre skatteunderlagstillväxt än SKR:s nuvarande bedömning. Det har tillkommit data som visar på en starkare arbetsmarknad i år samt beslut om högre garantipensioner (från och med augusti 2022). Den höjda garantipensionen samt en högre inflation leder till högre prognoser i SKR:s bedömning framöver.

Den prognos som Ekonomistyrningsverket (ESV) presenterade i september visar en marginellt lägre prognos för skatteunderlaget totalt för hela perioden jämfört med SKR:s prognos. SKR:s bedömning av utvecklingen av lönesumman är något lägre än ESV:s. Att SKR:s prognos för det totala skatteunderlaget visar större ökning beror delvis på att högre inflationsprognoser ökar pensionsinkomsterna mer.

Förändring jämfört med SKR:s aprilprognos (2022:28)

Vi räknar nu med en starkare skatteunderlagstillväxt fram till 2025, än i den prognos vi publicerade i april (cirkulär 22:15), främst som följd av att prognosen för lönesumman är uppreviderad men även som följd av att prognosen för pensionsinkomster är uppreviderad. Såväl beslutet om höjd garantipension samt den högre inflationsprognosen ligger bakom de uppreviderade pensionsinkomsterna (jämfört med prognosen i april). Alla år, förutom 2023, ökar skatteunderlaget starkare jämfört med förra prognosen. Att lönesumman är så mycket starkare beror på att lönerna ökar snabbare än i tidigare bedömning, arbetsmarknaden bedöms vara mer stram. Beslut om höjd garantipension samt en högre inflation har lett till upprevideringar av pensionsinkomsterna jämfört med i april.

Prognoserna som finns är relativt osäkra ingen vet hur djup eller långvarig kommer lågkonjunkturen kommer bli. Men samtliga bedömare är överens om att den är på väg. (Red anm)

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2023 och 2025 (tabell 4). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 4. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2021	2022	2023	2024	2025
Snitt 10 år	4,1	4,2	4,4	4,3	4,4
Årlig ökning	5,6	5,7	3,1	4,5	4,1
Differens	1,5	1,5	-1,2	0,2	-0,3

Under 2023 och 2025 är rikets underliggande skatteunderlags utvecklingen lägre än ett tioårigt genomsnitt. Då är det möjligt att använda RUR.

Källa: Skatteverket och Sveriges Kommuner och Regioner.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

I våra kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar och PO-pålägg) och övrig förbrukning. I tabellen nedan redovisas vår senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2022–2026. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler.

Jämfört med prognosen i augusti har nu prisbilden reviderats upp. Innevarande år antas nu en högre prisökning för övrig förbrukning samtidigt som kostnaden för den förmånsbestämda pensionen är högre.

Arbetskraftskostnaderna såväl 2023 som 2024 antas öka snabbare i denna prognos än i prognosen från augusti, vilket delvis förklaras av en större ökning av försäkringspremierna. 2023 är timlöneantagandet uppjusterat med en tiondel. Sammantaget antas arbetskraftskostnaderna öka med 6,9 procent 2023, vilket är tre tiondelar högre än i prognosen från augusti. 2024 är ökningen en tiondels procent jämfört med augustiprognosen. Precis som i prognosen från augusti är effekterna av den nya pensionsöverenskommelsen AKAP-KR som gäller från och med den 1 januari 2023 inkluderad.

Inflationsantagandet, genom prognosen på KPIF, är uppjusterad för 2023 med en halv procentenhet jämfört med prognosen i augusti vilket, tillsammans med ett något högre timlöneantagande, ger en ökning av övrig förbrukning med tre tiondels procent. 2024 är inflationsprognosen betydligt lägre, såväl jämfört med 2023 som jämfört med augustiprognosen. Övrig förbrukning antas därmed öka med 2,4 procent 2024, vilket är tre tiondelar lägre än i förra prognosen.

Den totala ökningen av PKV 2023 är 6 procent, och jämfört med prognosen från augusti är ökningen 0,25 procentenheter, där såväl timlöner, PO som inflationen drar åt samma håll. För 2024 tar ökningen av pensionskostnaden och nedgången i inflationsprognosen ut varandra och PKV blir oförändrat jämfört med föregående prognos. I dessa beräkningar syns också en kraftig minskning av pensionskostnaderna 2025 vilket gör att arbetskraftskostnaderna enligt

PKV förväntas minska något, trots att timlönerna ökar med 3,4 procent enligt prognosen.

Tabell 7. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

Procent

	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskraftskostnader*	2,5	6,9	4,3	-0,2	3,8
Övrig förbrukning	6,5	4,1	2,4	2,5	2,7
Prisförändring, %	3,7	6,0	3,7	0,7	3,4

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.*

Stora ökningar av pensionskostnaderna innebär stora kostnadsökningar i kommunerna 2023 och 2024. Effekten av den höga inflationen väntas bli störst 2022.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Tabell 8. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) exklusive PO-effekt

Procent

	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskraftskostnader*	2,3	3,2	3,3	3,4	3,3
Övrig förbrukning	6,5	4,1	2,4	2,5	2,7
Prisförändring, %	3,6	3,5	3,0	3,1	3,1

**Exklusive förändringar i arbetsgivaravgifter.*

Ökningen av kostnaderna för tjänstepensionerna står för mer än hälften av ökningen av arbetskraftskostnaderna 2023.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

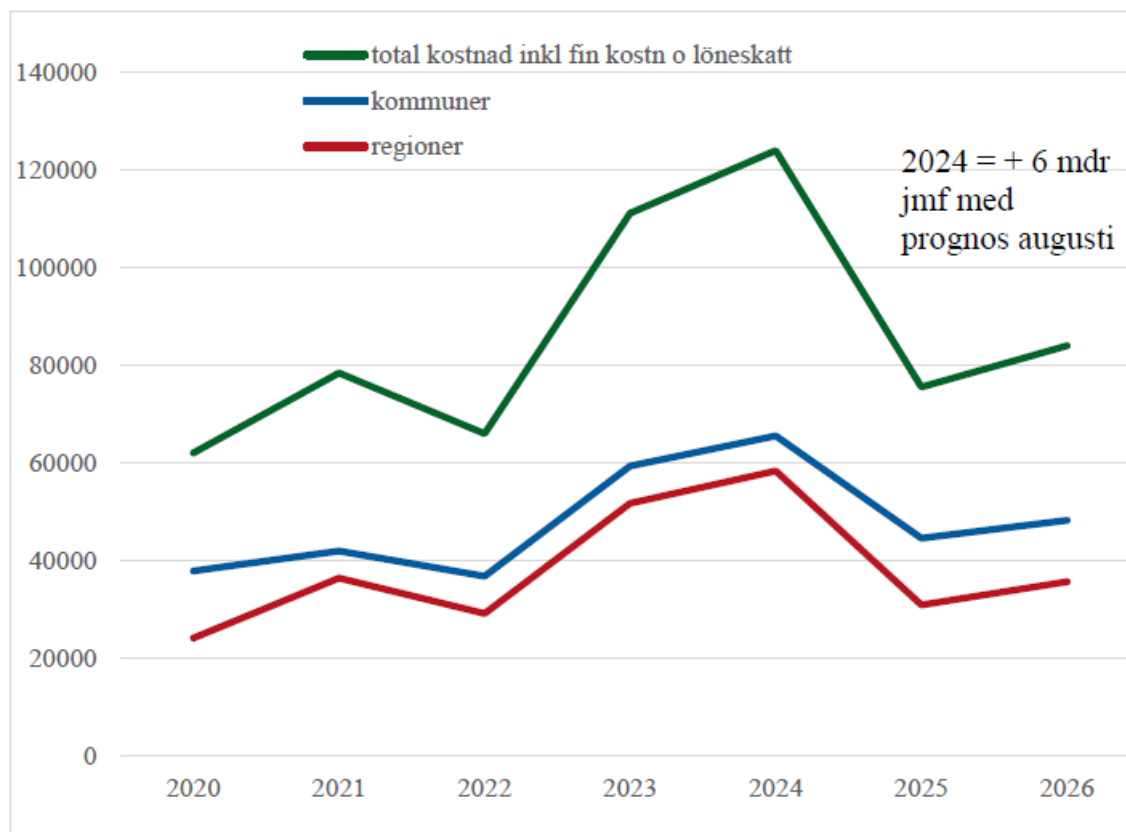
Pensionskostnaderna varierar mellan de olika kommunerna till följd av skillnader i personalstruktur. I tabellen nedan beräknas en motsvarighet till PKV exklusive PO-effekten. Arbetskraftskostnaderna ökar därmed i samma takt som timlönerna. Arbetskraftskostnaderna har dock samma vikt i beräkningen av PKV som i tabellen ovan.

Höga pensionskostnader och höjt PO

Kostnaderna för kommunernas och regionernas avtalspensioner ökar med cirka 45 miljarder kronor 2023 och med ytterligare 13 miljarder år 2024. Ungefär hälften vardera i kommuner respektive regioner.*

Diagram 2. Pensionskostnader totalt samt kommuner och regioner, prognos oktober

Miljoner kronor

I huvudsak ser vi att en hög inflationspuckel drabbar pensionskostnaderna år 2023 och 2024 och en återgång till lägre nivå på pensionskostnaderna från 2025. Nedgången förklaras till stor del av prognosantagandet att prisbasbeloppet ökar med enbart 0,9 procent 2025.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Den övergripande bilden är lik den bild som vi presenterade vid förra skatteunderlagsprognosen i augusti (cirkulär 22:28). Det vill säga kraftigt ökade pensionskostnader år 2023 och 2024.

En förändring jämfört med föregående prognos är att inflationsprognosen har reviderats upp för 2023. Antagandet över prisbasbeloppet år 2024 har därför höjts, vilket leder till ökade pensionskostnader år 2024. Därefter är det kraftigt minskade kostnader 2025 och 2026, vilket beror på att inflationen går tillbaka och därmed blir prisbasbeloppet mycket lågt enligt våra antaganden. Beräkningar för 2025 och 2026 är mycket osäkra.

**Beräkningarna bygger på underlag från administratörerna på deras beräkningar till kommuner och regioner i augusti/september. Sedan beräkningarna togs fram har det skett några revideringar av prognosantaganden, detta påverkar huvudsakligen år 2024. En liten kostnadsökning blir det även på grund av att inkomstbasbeloppet 2023 som presenterades 18 oktober är något lägre än tidigare antaganden.*

Det nya pensionsavtalet ökar kostnaderna

Det nya pensionsavtalet innebär permanent högre kostnader för den avgiftsbestämda pensionen, då premien höjs från 4,5 procent till 6 procent under tak (7,5 inkomstbasbelopp) respektive från 30 till 31,5 procent på inkomst-delar över tak. Detta motverkas till viss del då avtalet på sikt minskar kostnaden för den förmånsbestämda pensionen. Men det nya avtalet

innebär en högre kostnadsnivå, särskilt för kommunerna.

Det nya avtalets ökade kostnader svarar dock enbart för en liten del av kostnadsökningarna år 2023, då effekter av den kraftiga inflationen och ökade värdesäkringen dominerar stort. Av kostnadsökningen för sektorn mellan 2022 och 2023 är det enbart cirka en femtedel som kommer från avtalsförbättringen. För kommunerna har dock avtalsförändringen större betydelse än för regionerna. Det beror på att den avgiftsbestämda pensionen dominerar då det är förhållandevis få som har inkomster över tak.

En uppskattning är att det nya pensionsavtalet år 2023 ökar kostnaden i kommunerna med 6–7 miljarder kronor och cirka 2 miljarder i regionerna.

Den höga inflationen förklarar de stora kostnadsökningarna

Merparten av kostnadsökningen beror således på den ökade inflationen. Prisbasbeloppet beräknas utifrån inflationstakten i juni året innan. Prisbasbeloppet för 2023 är därmed fastställt till 52 500 kronor, en ökning med 8,7 procent, det vill säga betydligt högre än vår prognos för KPI-inflationen i våras. För 2024 bedöms prisbasbeloppet öka med 7,6 procent, det utgår från en prognos över KPI:s ökningstakt i juni 2023. Utifrån den aktuella prognosen kommer inflationen att gå ner mot och även understiga 2 procent på några års sikt och då kommer pensionskostnaderna att bli lägre.

Ökat prisbasbelopp påverkar pensionskostnaderna på flera sätt:

- Högre uppräknings av pensionsutbetalningar.
- Högre uppräknings av värdet på den avgiftsbestämda delen, den värdejusteras med prisbasbeloppet under utbetalningsåret.
- Högre intjänad förmånsbestämd pension, då pensionsunderlaget består av inkomsterna ett antal år tillbaka i tiden och de historiska inkomsterna räknas upp till dagens prisnivå med prisbasbeloppet. Det innebär ett högre pensionsunderlag och även ett högre pensionsunderlag för dem med inkomster över 7,5 inkomstbasbelopp, vilket är golvet för den förmånsbestämda pensionen.
- Stor effekt på den finansiella kostnaden, som inte räknas som en pensionskostnad för dagens intjänande och därmed inte påverkar PO, men som ligger på finansnettot.

PO för 2023 höjs ytterligare

Pensionskostnaderna för de idag aktivas pensionsintjänande ökar både på grund av den höjda premien i den avgiftsbestämda pensionen och på grund av ökningen i den förmånsbestämda pensionen. Förutom ökningen i pensionsunderlaget p g a av inflationsuppräknings av historiska inkomster bidrar även ökade löner år 2021 till kostnadsökningen i den förmånsbestämda pensionen. Det är dessa pensionskostnader som ingår i PO.

Beräkningarna vi tar fram över pensionskostnader som ingår i PO är beräknade som genomsnitt för hela kommunsektorn respektive regionsektorn. Pensionskostnaderna varierar kraftigt i enskilda kommuner och regioner. Det är därför angeläget att man ser på sina egna kostnader. Särskilt för de kommuner som har försäkringslösningar, då dessa beräknas på annorlunda sätt.

Övriga delar i form av arbetsgivaravgifter och avtalsförsäkringar är preliminärt oförändrade. Hela ökningen i genomsnittligt PO förklaras av de ökade pensionskostnaderna.

Vi föreslår nu ett genomsnittligt PO på 44,53 procent i kommunerna för år 2023, vilket innebär en ökning med 5,3 procentenheter jämfört med år 2022. Det är en ökning med 1,8 procent jämfört med det preliminära PO för 2023 som föreslogs i våras.

I våras efter Ekonomirapporten angav vi ett preliminärt PO med en kraftig höjning för 2023, från 39,25 till 42,75 procent i kommunerna på grund av ökade pensionskostnader. Sedan dess har inflationen ökat ytterligare.

Tabell 9. PO och prognos över avtalspensioner

Procent av lönesumman

Kommuner	2021	2022	2023	2024	2025
Arbetsgivaravgifter	31,42	31,42	31,42	31,42	31,42
Avtalsförsäkringar	0,13	0,13	0,13	0,13	0,13
Avtalspensioner rek.*	8,60	7,70			
Avtalspensioner prognos	9,5	7,8	13,0	14,1	9,0
varav avgiftsbestämd del	4,9	4,9	6,8	6,9	7,0
inkl. löneskatt	6,0	6,1	8,5	8,6	8,7
varav förmånsbestämd	2,8	1,4	3,6	4,4	0,3
inkl. löneskatt	3,4	1,7	4,5	5,5	0,3
TOTAL PO	40,15	39,25	44,53	45,6	40,5

*Exklusive nytt livslängdsantagande år 2021.

Kraftigt ökat personalkostnadspåslag för avtalspensioner i kommunerna. De ökar med över 5 procentenheter år 2023 samt med ytterligare 1 procentenhet år 2024.

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner.

Effekt för kommunerna

Av den totala kostnadsökningen svarar pensionsintjänandet för de aktiva (som ingår i PO) för merparten cirka tre fjärdedelar. Det ger en höjning av PO med 5,3 procentenheter i kommuner år 2023 jämfört med år 2022, vilket motsvarar en ökning med 17 miljarder kronor. Av det förklaras knappt hälften av avgiftsbestämd del och drygt hälften av den förmånsbestämda pensionen (FÅP). Det kommer att bli fortsatt höjning 2024 för FÅP eftersom inflationen fortsätter att vara hög. Därefter går det tillbaka till en lägre nivå.

Pensionskostnaderna ökar även för utbetalningen av den gamla pensionsskulden med drygt 0,5 miljarder kronor. Den finansiella kostnaden ökar med cirka 5 miljarder jämfört med 2022. Den finansiella kostnaden handlar om värdesäkring för skulden på balansräkningen för intjänandet efter 1998. Dessa kostnader ingår inte i PO.

Totalt blir det en ökning på 22,5 miljarder kronor mellan 2022 och 2023 samt ytterligare 6 miljarder 2024.

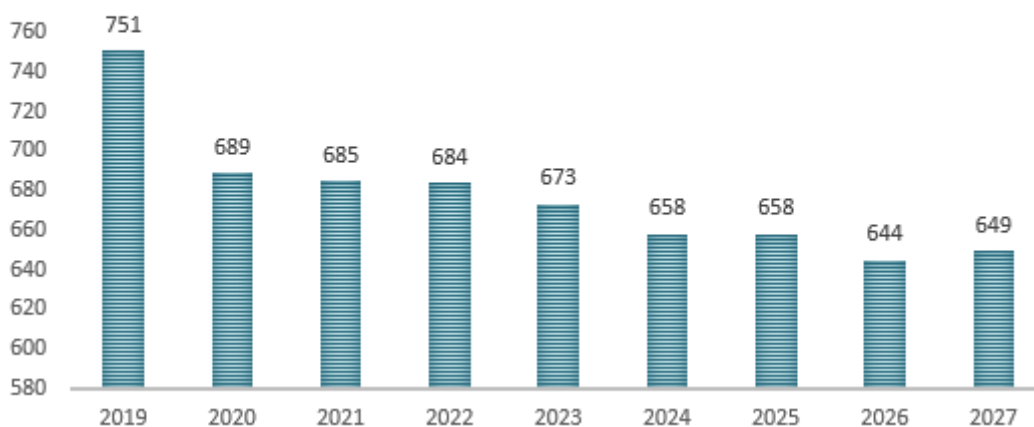
Därtill kommer att värdesäkringen med prisbasbeloppet innebär att ansvarsförbindelsen ökar med cirka 2 miljarder kronor istället för att minska med cirka 6 miljarder, detta kostnadsförs dock inte i den blandade redovisningsmodellen utan visar sig gradvis med de högre pensionsutbetalningarna.

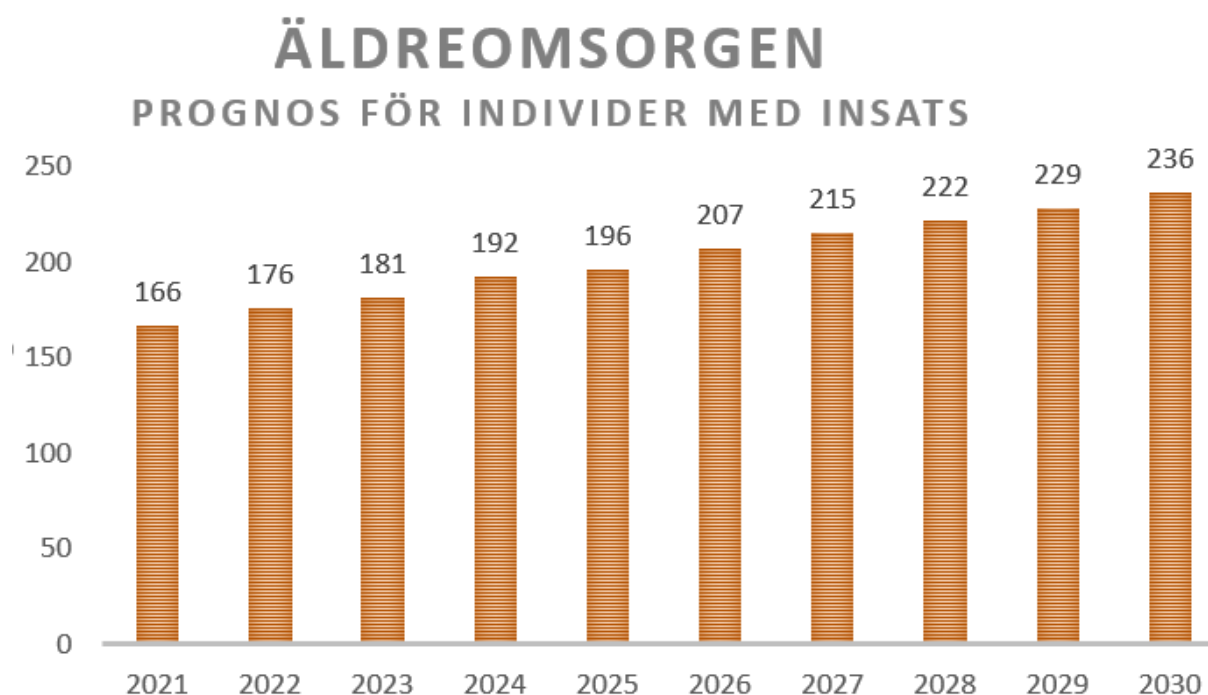
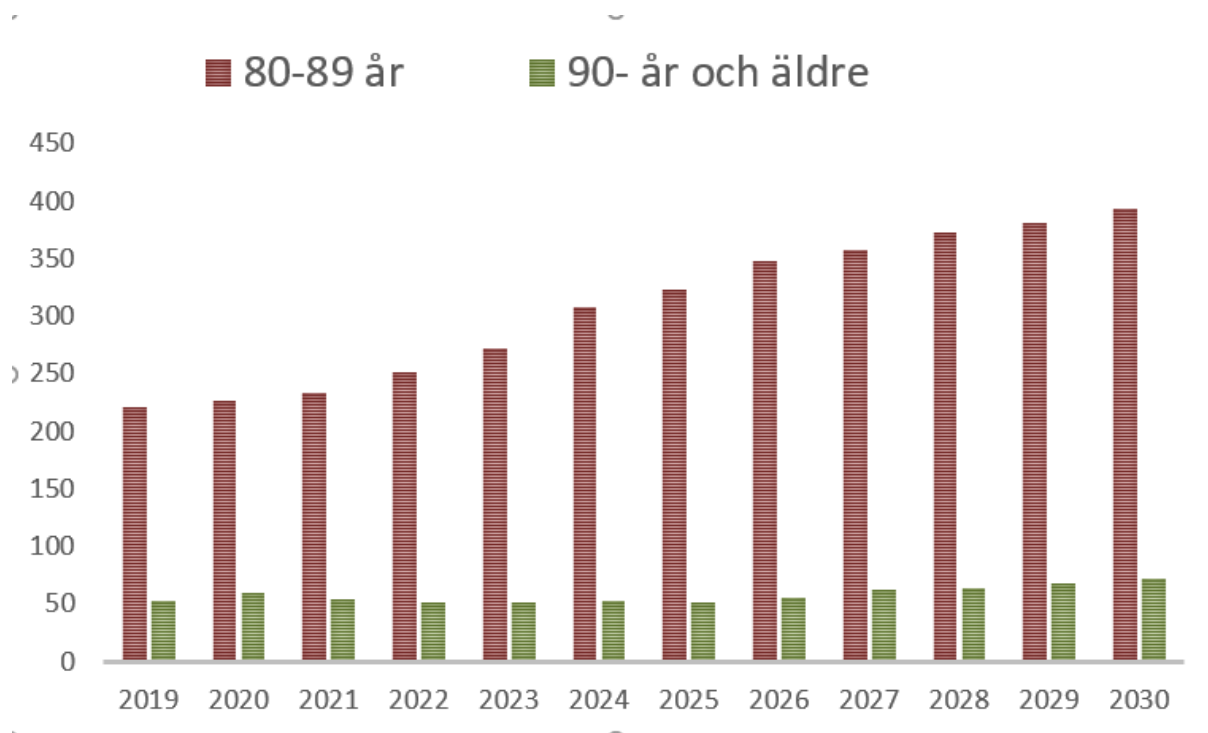
2 Befolkningsutveckling och översiktsplan för perioden

Befolkningsprognos 2021-2027

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Antal invånare	3 695	3 688	3 683	3 680	3 679	3 680	3 681
1-5 år	187	181	182	189	181	178	176
6-12 år	263	269	265	264	268	269	261
6 år	40	44	35	28	43	38	38
7-15 år	336	342	332	339	330	333	342
16-18 år	122	116	124	102	104	94	93
65-79 år	875	886	888	878	878	872	868
80-89 år	233	252	273	308	323	348	358
90- år och äldre	55	52	51	52	51	56	62
Barn- och utbildning	685	684	673	658	658	644	649
Äldreomsorg	166	176	181	192	196	207	215
65-79 år % med insatser	6%	6%	6%	6%	6%	6%	6%
80-89 år % med insatser	30%	30%	30%	30%	30%	30%	30%
90- år och äldre % med i	80%	90%	90%	90%	90%	90%	90%
65-79 år Pr antal med in	53	53	53	53	53	52	52
80-89 år Pr antal med in	70	76	82	92	97	105	107
90- år och äldre Pr anta	44	47	46	47	46	50	56

BARN- OCH UTBILDNING PROGNOS FÖR ANTAL INDIVIDER TOTALT

Antal individer totalt har inom Barn och Utbildning minskat med 8,8 % mellan 2019 till 2021. Under planperioden kommer minskningen att bli totalt 41 barn ytterligare mellan 2021 till 2026.

Antalet äldre över 65 år har under 2019-2021 ökat med ca 6,7 % 73 personer och under planperioden kommer ökningen bli totalt 113 personer varav 41 personer med behov av insats. Totalt beräknas 215 personer behöva insatser från förvaltningen att jämföra med 174 st per 1 november 2022.

3 Analys av lokala förutsättningar

Personal

Kompetensförsörjning och personalstruktur

Kompetensförsörjningen i stort utgör för Ydre kommun som för hela sektorn en utmaning. Att externt kunna rekrytera eller genom internt utveckla medarbetare till efterfrågade kompetenser är och kommer att vara en viktig uppgift för kommunen för att uppnå önskat resultat.

Under året har Kommunstyrelsen tagit beslut om riktlinjer för kommunens fortsatta arbete inom området. Riktlinjer som ska ses som vägledning för aktiviteter och beslutsfattande.

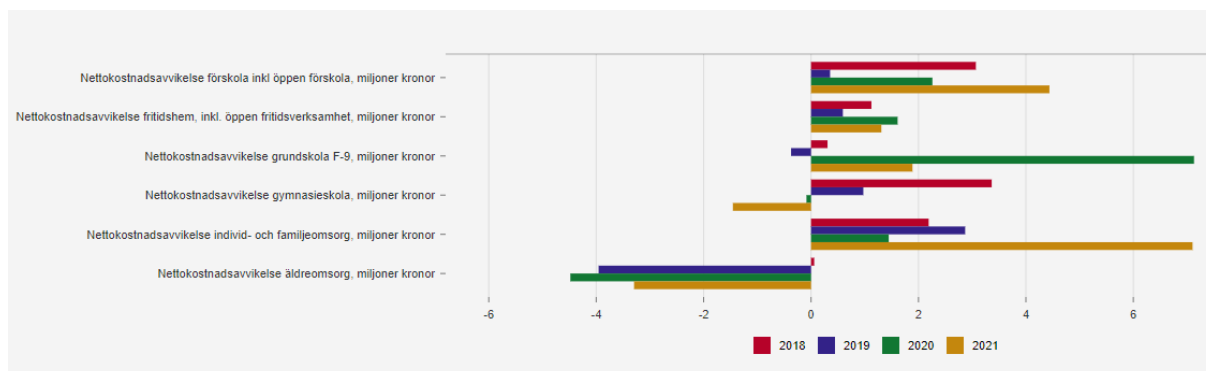
Många yrkesgrupper i Ydre är mycket små och varje vakans betyder att en stor del av yrkeskategorin saknas. I flera grupper saknas en eller flera medarbetare. Inom den närmaste framtiden kommer en mängd medarbetare behöva ersättas då en större del av personalen är 60 år och äldre (se diagram längre fram).

Med de antagna riktlinjerna för kompetensförsörjning som utgångspunkt ser Ydre kommun det som särskilt viktigt att stöd sker till aktiviteter som skapar förutsättningar för utveckling av ledarskap, befintlig personal och ett förlängt arbetsliv.

Sedan 2020 använder sig Ydre kommun av Hållbart MedarbetareEngagemang (HME) som ett sätt att följa upp arbetsgivarpolitiken. Medarbetarenkäten avser främst att följa upp inom medarbetares motivation, uppfattning om ledarskapet och styrning (HME) samt ett förlängt arbetsliv.

Standardkostnader

Kolada 2021 (kommunens bokslut)

Enligt standardkostnader så är nettokostnadsavvikelsen totalt 10 mnkr i bokslut 2021

I bokslut 2020 var nettokostnadsavvikelsen 8 mnkr jmf med 2019 då den var 1 mnkr.

De största avvikelserna är förskola och individ och familjeomsorg.

4 Aktuellt ekonomiskt läge

Texten kommer i huvudsak från T2

Kommunstyrelsens bild budget 2023-2026

Inflationen med ökande räntor och prisökningar samt osäkerheten och följderna av kriget i Ukraina är ett stort orosmoment för kommunen. En eventuell flyktingvåg kan påverka verksamheterna, i kombination med ökad arbetslöshet som utfall av att kriget påverkar världsekonomin i en negativ riktning.

När det gäller elpriserna har de ökat från 50 öre/KWh (då budgeten lades) till cirka 2-4 kr/KWh i prognos framåt. Utifrån denna kostnadsökning har kommunen påbörjat arbetet med att titta på investeringar av solpanel för att minska kostnaderna. Kommunens olika verksamheter kommer dessutom se över hur de kan minska sin elförbrukning.

Under de närmaste åren kommer kommunen ha stora utmaningar med att få en budget i balans, främst beroende på många placerade barn och ungdomar. Det kommer krävas ett omfattande arbete inom verksamheten och mycket fokus på att hitta effektiva lösningar de närmsta åren.

En annan långsiktig utmaning som kommunen fortsätter brottas med är att hitta rätt utbildad personal för de lediga tjänster som uppstår inom kommunen. Det jobbas ständigt med strategier för att kunna möta de framtida behoven. Inom både barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen görs kompetensutvecklingsinsatser bland olika personalgrupper för att stärka kompetensen i kommunen och skapa en gemensam grund för olika arbetsgrupper att stå på.

Arbetet med framtidens äldreboende fortskrider och under hösten kommer en medborgardialog att hållas för att få information om hur allmänheten tänker i frågan.

Ett led i att få igång nybyggnad i kommunen är att samrådsversioner för detaljplaner för Bianäset och Kroksmåla planeras in till hösten.

Budget 2023

Kommunens verksamhetsintäkter uppgår till 62,5 mkr, och kostnaderna till 312,9 mkr och avskrivningar till 9,6 mkr. Detta innebär att verksamhetens nettokostnad blir 259,5 mkr, att jämföra med utfallet för 2020 på 238,9 mkr. Skatteintäkterna är beräknade till 189,9 mkr (som kommunen erhåller via kommunalskatten). Därutöver beräknas kommunen få 71,9 mkr i generella statsbidrag och genom det kommunala utjämningsystemet. Därtill kommer finansiella intäkter på 0,5 mkr på placeringar och innehav av aktier och finansiella kostnader på lån 2,5 mkr samt extra statsbidrag till små kommuner 2,6 mkr. Budgeterat resultat för 2023 blir då 2,9 mkr. Skatteutdebiteringen är oförändrad kvar på 22,55 kr och låneram hålls oförändrad på 100,0 mkr.

Alla förvaltningar har i ramarna kompenseras för 4,1 % prisökning.

Centralt finns avsatt 11,4 mnkr för att täcka kostnader för 2023 års lönerevision och satsningar på prioriterade grupper. Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen har totalt 9,7 mnkr avsatta till att hantera ekonomiska behov som uppstår under året eller under kommande år. Sammanlagt med budgeterat resultat innebär detta ett totalt gemensamt handlingsutrymme på 4,8 % av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag. Samtidigt finns ett definierat behov av besparingar på totalt 8,0 mnkr. Med det som har beskrivits ovan har kommunen ett stort behov utvecklingsarbete för att komma ned i kostnadsvolym och hitta nya kreativa vägar för bedrivande av den kommunala verksamheten och fortsätta satsa på det som bygger Ydre starkt.

En viss oro kan dock finnas i om skatteunderlagstillväxten blir sämre än i SKRs prognos och att kompensation för detta uteblir i kommande budgetbeslut, samtidigt som antalet invånare i Ydre fortsätter att minska markant.

5 Förvaltningarnas verksamhetsplaner

Här är texten hämtad från T2

5.1 Nuläge

Kommunledningsförvaltning

Ekonomi

- Högre intäkter beror på att vatten- och avloppsverksamheten hämtar upp avsatta intäkter för att täcka det underskott som beror på höga elpriser
- Underskottet på kostnadssidan beror i huvudsak på skenande elpriser för årets senare del.
- Underskottet kommer uppgå till 2,6 mnkr.
- Besparingsprogram på totalt 8 mnkr har tagits fram.

Verksamhet

Kommunens nya hemsida är lanserad och håller nu kraven för tillgänglighetsanpassning.

Nytt med hemsidan är att Naturum Sommen och Hedners Park har fått egna sidor. Besöksnäringen har fått stor plats för marknadsföring och näringslivet har fått verktyg att själva söka hjälp och stöd. Arbetet med nytt intranät är påbörjat och beräknas vara klart till årsskiftet.

Ydre fick förstaplacering av alla kommuner i Småföretagarnas Riksförbunds småföretagarindex som visar att kommunen gör mycket som gynnar företagare.

Kommunen har ansökt om två nya bredbandsprojekt hos Post- och telestyrelsen (PTS).

Beslut i kommunstyrelsen om deltagande i SKR utvecklingsprogram med "Prislappsmodellen" pågår och beräknas bli klart under våren 2023.

Kommunen har beviljats medel från Kulturrådets Stärkta bibliotek, med fokus på en vuxen och senior målgrupp.

Arbetet med att lämna över ansvaret för Ydre lokalhistoriska arkiv till biblioteksverksamheten har påbörjats.

Försäljningen av Solängen är nu klar och arbetet i projektet med framtidens äldreboende håller på med förprojektering och bla studiebesök.

Arbetet med att öka robustheten i den kommunala organisationen via kontinuitetsplaner har påbörjats.

En tidsplan har och upphandlingsdokument upprättats för uppsättning av solpaneler. Upphandlingen kommer bli klar under 2022.

Barn- och utbildningsförvaltning

Statsbidrag för språkutvecklande arbetssätt och kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan har erhållits och arbete kring detta görs.

Samverkan med socialförvaltning i projektet Alla barn i Ydre har påbörjats och resursteamet och socialförvaltningen har informerat om sitt uppdrag på föräldramöte.

Från och med höstterminen 2022 börjar den nya läroplanen, Lgr22, att gälla. Arbetet med implementering påbörjades under vårterminen- 22.

Ett statsbidrag för utvecklingsprojekt kopplat till läsa, skriva, räkna (genom Specialpedagogiska skolmyndigheten) har genererat 1,7 tjänst.

Rörelsesatsning i samverkan med Idrottsutbildarnas RF-SISU har påbörjats.

Fritidsgården öppnades under våren och har bidragit positivt till elevernas fritid.

Ydre kommun har tagit emot ett antal elever med flyktingstatus från Ukraina.

Betygsresultaten från vårterminen 2022 har analyserats. 95 procent av eleverna i åk 9 och 90 procent av eleverna i åk 6 har godkända betyg i samtliga ämnen. Det är ett mycket gott resultat.

Kulturskolan har sökt och erhållit statsbidrag från Kulturrådet för en fortsättning av tidigare projektet med musik/rytmik riktat mot förskolorna i Ydre, samt en utökning av dans- och teaterämnet.

En dialog om gymnasiesamverkan med Tranås har påbörjats.

Socialförvaltningen

Ekonomi

- Vakanser inom hemsjukvården, sjuksköterskor och fysioterapeut, leder till ökade kostnader.
- Stor vårdtyngd på särskilt boende, extravak enligt ordination av hemsjukvård. Förändrat tidsmått för tjänstgöring nattpersonal leder till högre kostnader.
- Höga kostnader för placeringar av barn och unga, samt kostnader för inhyrd personal (socialsekreterare och biståndshandläggare). Nya omfattande ärenden inom LSS leder till ökande kostnader för lång tid framöver.

Verksamhet

Covid-19 pandemin har haft stor påverkan på äldreomsorgen under årets första månader, framförallt vad gäller hög sjukfrånvaro.

Kommunen har svårigheter att rekrytera behörig personal med rätt kompetens inom vissa verksamhetsområden vilket leder till tillfälligt inhyrd personal och högre kostnader.

Ökat antal placeringar av barn och unga har påverkat arbetssituationen på socialkontoret och det ekonomiska utfallet under året.

Flera nya LSS ärenden har tillkommit under året.

Finansförvaltning

Ekonomi

- Högre intäkter från migrationsverket cirka 3,5 mnkr, extra statsbidrag för små kommuner 2,6 mnkr.

Verksamhet

Ränteläget är stadigt uppåtgående (på 5 år har räntan på ett 5-årigt lån ökat från 0,7% till 2,7

%) från början av juni till början av oktober har räntan ökat med ytterligare 1 %.

Med stor likviditet kommer också onödiga räntekostnader och inlösen av lån kommer att göras vid kommande förfall.

5.2 Framtid

Texten här är hämtad från T2

Kommunledningsförvaltningen

- Inför den nya mandatperioden förbereder kommunen utbildning och introduktion i kommunal organisation och verksamhet samt kommunal ekonomi. Utbildningen kommer att erbjudas alla förtroendevalda och tjänstemän.
- Utifrån behovet av framtida kompetensförsörjning har en ny tjänst tillsatts Hr-konsult med inriktning på kompetensförsörjning.
- Med medel från MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap) kommer en ny tjänst inrättas; säkerhetssamordnare med inriktning mot säkerhet och krisberedskap.
- Under hösten 2022 och våren 2023 kommer Ydre delta i SKRs projekt "Prislappsmodellen". Modellen syftar till att åskådliggöra de intäkter som kommunen får till verksamheterna genom det kommunala utjämningsystemet och att därigenom skapa underlag till prioriteringar som finns eller som skall göras.
- Framtidens äldreboende: projektplan och projektledare finns nu på plats. Ett antal projektmöten finns inplanerade under hösten. Kommunstyrelsens presidie kommer kontinuerligt att bli informerade.
- Nya verksamhetssystem och e-tjänster kommer implementeras för att underlätta hantering av bidrag både internt och för sökande föreningar.
- På grund av de förväntat höga elpriserna under vintern så varnas det för att antalet bränder kan öka på grund av att allt fler kommer att elda i lokaleldstäder för uppvärmning samt att fler kommer att använda levande ljus istället för vanlig belysning.
- Slutförande av detaljplaner för Rydsnäs camping samt Bianäset.
- Uppdatera planeringen av livsmedelsförsörjning vid eventuell kris.
- Projektering av Etapp Hestra påbörjad. Fortsatt arbete med att klara av ökade flöden för dagvatten. Uppdatering av säkerhet/styrsystem för vatten och avlopp. Översyn och upprustning av skalskydd vatten.

Barn- och utbildningsförvaltning

- Behov finns av ett ökat antal cromebooks/ipads, en till en för elever på lågstadiet, utifrån att nationella prov ska genomföras digitalt 2024.
- Nya läroplanen Lgr22 är implementerad och påverkar undervisningens innehåll och betygsättning.

- Ett nytt verksamhetssystem som heter StudyAlong planeras att införas för Kulturskolan under hösten 2022.
- Delta i forskningsprojekt med följeforskare i språkutvecklande arbetssätt.
- Utreda och genomföra effektiviseringsuppdraget från huvudman.

- Kompetensförsörjningen är en stor utmaning, i nuläget framförallt inom hemsjukvården vad gäller legitimerad personal, sjuksköterskor och fysioterapeut. Detta leder dels till höga löneanspråk och dels till behov av ytterligare attraktionsfaktorer vid framtida anställningar. Även inom omsorgsarbetet finns stora svårigheter att rekrytera personal med adekvat utbildning och/ eller kompetens. Inom individ-och familjeomsorgen (IFO) har rekrytering skett framgångsrikt och konsultuppdrag för inhyrda socialsekreterare avslutas under hösten.
- Fortsatt utbildning av undersköterskor utifrån äldreomsorgslyftet
- Socialförvaltningen fortsätter implementera det nya verksamhetssystemet Lifecare i alla verksamheter, näst på tur är hemtjänsten. Implementering av Lifecare i hemsjukvården måste flyttas fram då förutsättningarna saknas utifrån personalbrist.
- Översyn av riktlinjerna för biståndsbedömning inom äldreomsorg kommer att ske under hösten utifrån uppdrag att sänka kostnader och arbeta med effektiviseringar.
- Översyn av platser inom särskilt boende, demens och korttidsplatser i syfte att tillfälligt minska platser alternativt sälja platser kommer ske under hösten 2022.
- Fortsatt arbete med heltidsresan, en handlingsplan framtagen, en styrgrupp och en projektledare finns på plats. Återkoppling till kommunstyrelsen kommer ske under hösten.
- Arbetet fortsätter med bemanningsplanering, produktionsplanering i Jotib -modellen, .
- Under hösten kommer verksamheten sätta sig in i förslaget om en ny äldreomsorgslag och vad det kommer att innebära om regeringen fattar beslut om att införa den.
- Beslut väntas kring om ansvaret för den personliga assistansen ska läggas på staten istället för som nu, delat ansvar mellan kommun och stat (Försäkringskassan).
- Den 1 juli började nya bestämmelser i LVU (Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) att gälla vilka ställer större krav på uppföljning efter att placeringar upphör samt större krav på kontroll av vårdnadshavares drogfrihet.
- Arbetet med Nära vård fortsätter genom bland annat att kommunfullmäktige ställer sig bakom avsiktsförklaringen framtagen av regionen. Det lokala arbetet fortlöper genom bland annat regelbunden samverkan med vårdcentralen och i mindre samverkansprojekt.

Finansförvaltning

- Nytt pensionsavtal klart för start 2023-01-01 AKAP-KR. Detta innebär att pensionskostnaden ökar med 30 procent. Stor inflation jun 2021 juni 2022 kommer öka på pensionskostnader preliminärt med ytterligare 15 %
- Nytt ränteläge och inflationstryck kommer pressa upp kostnaderna framöver.

5.3 Budgetramar

Kommunledningsförvaltning	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ingående prel ram	60 687,6	61 072,1	60 873,3	60 824,8	62 520,6	63 186,5
Förändring kapitaltjänstkostnad	-204,5	-339,4	-439,1	0,0	0,0	0,0
Ramändringar BB 23/5 2022	230,0	-205,0	45,0	1 430,0	400,0	400,0
Prisökningskompensation	358,9	345,6	345,6	265,9	265,9	265,9
Utgående ram	61 072,1	60 873,3	60 824,8	62 520,6	63 186,5	63 852,4
Socialförvaltning	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ingående ram	95 509,0	96 055,9	95 583,1	96 110,0	96 517,2	96 924,4
Förändring kapitaltjänstkostnad	-2,8	-32,1	-2,4	0,0	0,0	0,0
Ramändringar BB 23/5 2022	0,0	-970,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Prisökningskompensation	549,7	529,3	529,3	407,2	407,2	407,2
Utgående ram	96 055,9	95 583,1	96 110,0	96 517,2	96 924,4	97 331,5
Barn- och utbildningsförvaltning	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Ingående ram	83 505,1	84 361,5	84 254,8	84 936,0	85 462,5	85 989,0
Prisökningskompensation	710,8	684,4	684,4	526,5	526,5	526,5
Ramändringar BB 23/5 2022	150,0	-710,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring kapitaltjänstkostnad	-4,4	-81,1	-3,2	0,0	0,0	0,0
Utgående ram	84 361,5	84 254,8	84 936,0	85 462,5	85 989,0	86 515,5
Utlagt i ramar totalt	241 489,4	240 711,2	241 870,9	244 500,4	246 099,9	247 699,4
Nettokostnadsökning	0,75%	-0,32%	0,48%	1,09%	0,65%	0,65%
Finansförvaltning	2023	2024	2025	2026	2027	2028
KF förfogande	-399,3	-699,3	-899,3	-899,3	-899,3	-899,3
KS förfogande (1 455 från BB 17/5)	-510,0	-510,0	-510,0	-510,0	-510,0	-510,0
Insatser för att sänka framtida kostnader		-1 181,0	-4 602,0	-2 497,8	-2 105,3	-9 114,5
Besparing för att uppnå 2%	8 300,0					
Demens 8 st å 1,0 tjänst/plats					-5 177,2	-5 177,2
Reservation placeringar socialförvaltning	-9 400,0	-8 900,0	-7 300,0	-6 600,0	-6 200,0	-5 600,0
Reservation IKE Barn och utbildningsförval	-1 400,0	-1 300,0	-1 200,0	-1 100,0	-1 000,0	-1 000,0
Utökning av SÄBO 6 st å 0,80/plats					-2 996,5	-2 979,0
Hyra Solängen	-1 500,0	-1 500,0	-1 500,0	-3 900,0	-3 900,0	-3 900,0
Momsavlyft Solängen	800,0	800,0	800,0	800,0	800,0	800,0
Ettapp 4 på Solängen 2026-27				-2 600,0	-2 600,0	-2 600,0
Lönekostnadsökningar KF förfogande	-9 515,0	-13 882,5	-18 094,0	-22 305,6	-26 517,1	-30 728,6
Utgående ram	-13 624,3	-27 172,8	-33 305,3	-39 612,7	-51 105,4	-61 708,6
Skatteintäkter	192 317,1	196 430,3	201 690,5	207 642,4	213 973,5	220 728,2
Bidrag och utjämning	71 685,4	76 415,6	80 986,8	83 432,7	88 486,5	93 979,5
Stöd små kommuner	2 576,0	2 576,0				
Pensioner	-13 700,0	-12 600,0	-13 600,0	-13 400,0	-13 300,0	-13 300,0
Kapitaltjänstkostnad övrigt	13 102,7	15 910,9	16 892,9	18 122,9	19 532,9	19 532,9
Varav avskrivningar Affärsverksamheten	3 728,9	6 521,9	7 459,9	7 977,9	9 027,9	9 027,9
Finansiella intäkter	500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	500,0
Finansiella kostnader	-2 500,0	-3 500,0	-3 700,0	-4 200,0	-4 000,0	-3 800,0
Intäkt migrationsverk flyktmot.	2 300,0	2 300,0	2 300,0	2 300,0	2 300,0	2 300,0
Utgående ram	256 385,9	257 382,0	259 224,8	262 763,3	265 415,5	267 260,0
Resultat efter finansiering	14 896,5	16 670,8	17 354,0	18 262,9	19 315,6	19 560,6
Avskrivning	-9 563,0	-11 162,4	-11 700,4	-12 441,4	-13 266,4	-13 266,4
RESULTAT	5 333,5	5 508,4	5 653,6	5 821,5	6 049,2	6 294,2
God ekonomisk hushållning 2 %	5 331,6	5 508,4	5 653,5	5 821,5	6 049,2	6 294,2
Avstämning	1,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Resultat i % av skatter och bidrag	2,02%	2,02%	2,00%	2,00%	2,00%	2,00%
Nettokostnadsutveckling i %	2,21%	-2,34%	2,57%	4,40%	0,05%	2,83%

Åskanden

Inkomna åskanden till budgetberedning 26/4	2023	2024	2025	2026
• Utökning av lokalbudget Wifi + ökad hyra i samband med upprustning 80 kr/m2				100 000
• Budget för friskvårdsbidrag och hälsobefrämjande 1 500 kr/anställd och år				300 000
• Kompetensförsörjning och chefsutveckling	150 000	150 000	150 000	150 000
• Utvecklingsorienterat arbete tillsammans med bygdens föreningar				150 000
• Deltidsbrandmän utbildning				75 000
• Minskning 0,5 tjänst		-215 000	-215 000	-215 000
• 1,0 tjänst Ydre bibliotek				450 000
• Simskoleavgift				60 000
* Teknisk chef 100 %				250 000
*Service och drift rastplats Österbymo	150 000	150 000	150 000	150 000
• Underhållsplaner tillkommande kapitalkostnad komponent avskrivningsmetod				0
• Borttag av avkastningskrav avfall/renhållning		395 000	395 000	395 000
• Förändrad kostorganisation	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
• Minskning 0,5 tjänst		-215 000	-215 000	-215 000
• Halvering av avgift kulturskolan redan beslutat (utökad verksamhet)		150 000	150 000	150 000
• Digitalisering utökning	186 000	186 000	186 000	186 000
• Minskning 2,0 tjänst		-860 000	-860 000	-860 000
* Digitalisering- e-tillsynskameror 10 st, ytterligare 5 st 2024 (enbart leasingkostnader)- videobesöksplattor, 5 st (klart investering/driftskostnad, men troligen drift, oklart vad kostnaden var här)- läkemedelsrobot- duschrobot		290 000	290 000	290 000
• Förändrad kostorganisation Kyld mat matdistribution		-400 000	-400 000	-400 000
• Minskning 2,0 tjänst		-860 000	-860 000	-860 000
Ramförändringar totalt	4 366 000	2 251 000	2 501 000	3 886 000
	110 000	-2 115 000	250 000	1 385 000

Kommunledningsförvaltningen	-170 000	-605 000	-355 000	1 030 000
	-50 000	-435 000	250 000	1 385 000
Teknisk förvaltning				
Barn- och utbildningsförvaltning	336 000	-374 000	-374 000	-374 000
	150 000	-710 000	0	0
Socialförvaltning	4 200 000	3 230 000	3 230 000	3 230 000
	0	-970 000	0	0
	4 366 000	2 251 000	2 501 000	3 886 000
	100 000	-2 115 000	250 000	1 385 000

5.4 Investeringsbudget

Investeringsbudget med projektbeskrivningar på alla projekt

Plan för investeringar 2023-2029								
Finansieringsbehov tkr	Budget +TB 2022	Budget 2023	PLAN 2024	PLAN 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028	PLAN 2029
Strategiska/utvecklingsinvesteringar								
Exploatering bostadsomr	8 080	-3 400	-750	-4 800	-3 300	-700		
Förnyelse utställning Naturum	708	0	0	0	0	0	0	0
Industriområden Österbymo/Mosshultsvägen	101	200						
Rastplats Österbymo	708							
Bredband (Alla projekt)	5 052	10 400	2 700	200	200			
Solcell och energieffektiviseringar	2 581	2 000	1 000					
Fysisk miljö tätorter	1 610	300	300	300	300	300	300	300
Gång- och cykelvägar	2 400	1 200	1 500	1 200	3 200	800	1 500	750
Vård- och omsorgsboende	0	0	0	0				
Ersättningsinvesteringar*								
Planerat underhåll fastigheter	1 481	1 732	1 128	800	800	800	800	800
Inventarieinköp KLF	0	200	200	200	200	200	200	200
Inventarieinköp BoU	652	400	400	400	400	400	400	400
Inventarieinköp Soc	953	1 320	200	700	700	700	200	200
VA-investeringar	9 400	400	30 000	12 000	6 000	15 000	15 000	15 000
Infrastruktur Rydsnäs camping	100			1 000	2 000			
Badplats camping Norra Vi	500							
Rationaliserings/effektiviseringsinvesteringar								
Investeringsbank	3 354	0	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Utbyggnad fjärrvärme	1 000	2 500	1 200	1 200	1 200	0	0	0
Återvinningsstation	500	500	6 000	0				
Kommunstyrelsen 2022-05-23	39 180	17 752	45 378	14 700	13 200	19 000	19 900	19 150

Projektbeskrivningar

Exploatering bostadsområden

Inköp av mark för exploatering av ny mark för bostadsbyggande finansiering sker genom försäljning av tomtmark inköp och exploatering av Bianäset kommer förhoppningsvis att kunna påbörjas under 2024. Kommunen äger idag ingen ytterligare mark där exploatering planeras Ändring av detaljplan för Kroksmålen pågår, md syfte att underlätta exploatering av ny mark för bostadsbyggande, i samarbete med markägaren. I översiktsplanen kommer arbete ske för att identifiera nya områden lämpliga för framtida exploatering.

Förnyelse utställning

Investering på totalt på 1,5 mnkr investeringen är nu genomförd och invigdes i juni.

Industriområde Österbymo Mosshultsvägen

Inköp av mark för exploatering till industrimark gjordes under 2016 markområdet är nu delvis bearbetat och de investeringsbelopp som är upptagna av uppbyggnad av infrastruktur. Området planeras att tas i bruk under 2027 då både ny återvinningsanläggning och en framtida lokalisering av flyttad fjärrvärmeanläggning kan komma ifråga.

Rastplats Österbymo

Är tagen i bruk komplettering med skyltar återstår

Bredbandsutbyggnad

Planerad utbyggnad innebär att målet på 90 % kommer att uppnås under 2022-2023. När projekten Asby udde, Solängen och Ydre Bostäders lägenheter är anslutna. Målsättningarna framöver innebär satsningar där den genomsnittliga nettokostnaden per anslutning maximalt uppgår till 35 000 kr. Detta ställningstagande kommer att innebära krav på statliga bidrag för fortsatt utbyggnad. I planen framöver from 2022 räknar vi med att ett 50 % bidrag finns att få från Post- och telestyrelsen (PTS).

Solceller energieffektiviseringar

Investering i solceller och andra energibesparande åtgärder. Detaljerad tidsplan finns och investeringarna planeras påbörja under 2023 och fortsätta åren framöver. Först ut är solpaneler på Solängen, Ydreskolan och kommunhuset.

Fysisk miljö i tätorter

Ger möjlighet till utformning och utredning 1,6 mnkr sedan finns det ytterligare 0,3 mnkr för åren framöver som kan användas till detta ändamål. Under 2022 beräknas arbetet runt kommunhuset vårdcentralen och biblioteket att slutföras

Gång och cykelvägar i Ydre som en del i Länstrafikplanen (LPT)

Underlag till Ydres ambitioner till utbyggnad av gång- och cykelvägar i antagen LPT 2018-2029.

Planerat underhåll fastigheter

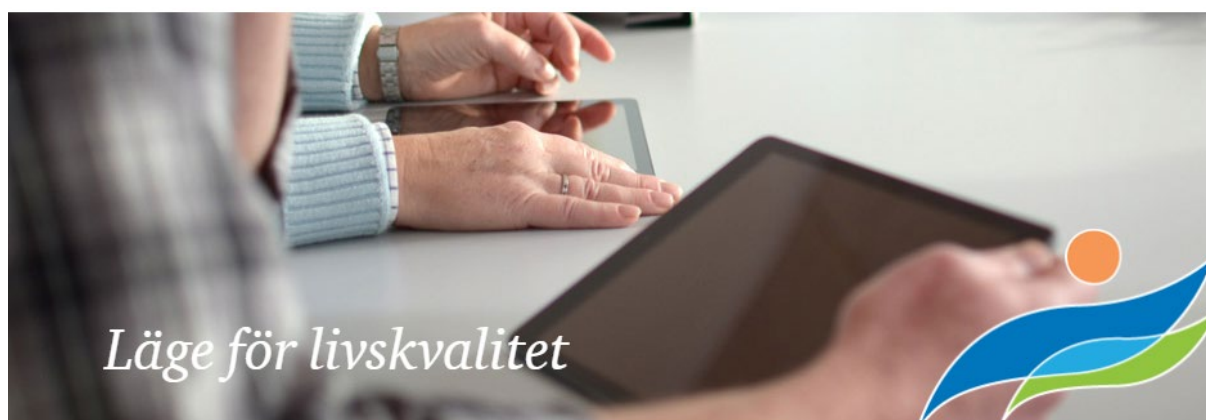
I samband med att underhållet kopplas mot komponentavskrivningsmetoden så tas 800 tkr per år upp i investeringsbudgeten. Här finns idag specificerade underlag (underhållsplaner) på vad som avses att göras.

Investeringar Kommunledningsförvaltningen

Inköp av inventarier och utrustning som behövs i förvaltningen.

Investeringar Barn- och utbildningsförvaltningen

Satsningar på inne och utemiljön på skolor och förskolor i kommunen.

Investeringar Socialförvaltning

Årligen finns 200 000 avsatta till inköp av inventarier och madrasser

Sedan tidigare har pengar till cykelförråd mm budgeterats och flyttats med sedan budget 2016

Här finns upptaget 500 000 kr extra under 3 år (2025-2027) för att köpa in inventarier och utrustning i verksamheten som behövs i samband med ombyggnaden av Solängen

VA investeringar

Utbyggnad enligt antagen VA-plan. Denna satsning är på totalt 150 mnkr fördelat på 12 år mellan 2020-2029.

En detaljerad tidplan håller på att tas fram i ett projekt som blir klart under våren 2023.

Projektering VA Djupängen i Hestra, arbetet kommer att genomföras under 2023, arbetet avser ca 600 meter vatten och avlopp och kommer göras i två etapper. Arbetet kommer att utföras i egne regi. Dessutom kommer vi öka kapacitet och tillgänglighet för anslutning av dagvatten.

VA Rydsnäs, mindre jobb för att kunna tillgodose de nya tomter som exploateras i östra delen av samhället. Vidare görs reinvesteringar i vattenverk för att säkra god dricksvattenkvalitet.

Projektering för ett större jobb utmed Rydsnäsvägen påbörjas under 2023 för att kunna upphandlas under 2024. Sträckan avser ca 700 meter rörledning intill trafikverkets väg.

Mindre insatser i hela kommunen kommer att göras för att underlätta och möjliggöra de större arbeten som kommer.

I Österbymo kommer under 2024 kommer arbete med ledningar invid Kisavägen och Köpmanagatan att ses över. Hur omfattande arbetet blir vet vi inte förens våren 2023 då vi inväntar inspektion av dessa ledningar.

Under kommande 5 år (2022-2027) kommer underhållsfilmning av ledningsnätet genomföras, detta för att ha ett bättre underlag och kunna göra säkrare prioriteringar och samtidigt minska.

Badplats och Rydsnäs camping

Pengar till arbete med planen finns avsatta planen är klar för antagande igen efter komplettering med miljökonsekvensanalys. I planen finns mindre summor upptagna för byggnation av enklare serviceanläggning här behövs mer ingående utredningsarbete genomföras.

Utbyggnad och flytt av fjärrvärme

En satsning på att flytta ut nuvarande fjärrvärmecentral från tätbebyggt område till nytt industriområde samt satsningar på att få in de återstående delarna av Ydre bostäders bestånd och kunna erbjuda inkopplingar från privatpersoner och företag i Österbymo.

Återvinningsanläggning och fastighetsnära insamling

Då befintlig deponi inte längre kan användas efter 2027. Så finns det behov av att investera i en ny återvinningsanläggning. Boxholms kommun investerade i en motsvarande anläggning, var investeringskostnaden 6 mnkr, årlig driftkostnad tillkommer. Här bör beloppen flyttas fram och ny årlig driftkostnad räknas fram. I samband med att kommunen kommer att ta över ansvaret för insamling och transporter av samtliga förpackningar (kartong plast glas och metall) from 1 januari 2024 så kommer ett arbete med att få till mer fastighetsnära insamling genomföras.

Investeringsbank

Här behöver ett regelverk plockas fram, tanken med investeringsbanken är att finansiering till mindre och snabbt påkallade investeringar som tas inom befintliga ramar inte skall behöva beredas mer än i Kommunstyrelsen eller vad regelverket fastställer.

6 Föreslagna ramar

Förslag från BB 21 november

Förändringar sedan budgetbeslut i juni 2022 är att ytterligare priskompensation är utlagt med totalt 660 tkr

Rambudgetar	2023	2024	2025	2026
Kommunledningsförvaltning	61 218,3	61 032,8	60 997,6	62 693,5
Socialförvaltning	96 279,8	95 827,4	96 374,7	96 781,9
Barn- och utbildningsförvaltning	84 651,0	84 570,7	85 278,2	85 804,7
Finansförvaltning	-245 009,2	-246 811,3	-248 191,2	-251 031,0
Resultat	-2 860,1	-5 380,4	-5 540,6	-5 750,9
God ekonomisk hushållning 2 %	5 287,9	5 380,3	5 540,7	5 750,9
Avstämning	-2 427,7	0,0	0,0	0,0
Kommunledningsförvaltning	2023	2024	2025	2026
Ingående prel ram	60 687,6	61 218,3	61 032,8	60 997,6
Förändring kapitaltjänstkostnad	-204,5	-339,4	-439,1	0,0
Ramändringar BB 23/5 2022	230,0	-205,0	45,0	1 430,0
Prisökningskompensation	505,1	358,9	358,9	265,9
Utgående ram	61 218,3	61 032,8	60 997,6	62 693,5
Socialförvaltning	2023	2024	2025	2026
Ingående ram	95 509,0	96 279,8	95 827,4	96 374,7
Förändring kapitaltjänstkostnad	-2,8	-32,1	-2,4	0,0
Ramändringar BB 23/5 2022	0,0	-970,0	0,0	0,0
Prisökningskompensation	773,6	549,7	549,7	407,2
Utgående ram	96 279,8	95 827,4	96 374,7	96 781,9
Barn- och utbildningsförvaltning	2023	2024	2025	2026
Ingående ram	83 505,1	84 651,0	84 570,7	85 278,2
Prisökningskompensation	1 000,3	710,8	710,8	526,5
Ramändringar BB 23/5 2022	150,0	-710,0	0,0	0,0
Förändring kapitaltjänstkostnad	-4,4	-81,1	-3,2	0,0
Utgående ram	84 651,0	84 570,7	85 278,2	85 804,7
Utlagt i ramar totalt	242 149,1	241 430,9	242 650,5	245 280,0
Nettokostnadsökning	1,02%	-0,30%	0,51%	1,08%

Finansförvaltning	2023	2024	2025	2026
KF förfogande	-399,3	-699,3	-899,3	-899,3
KS förfogande (1 455 från BB 17/5)	-510,0	-510,0	-510,0	-510,0
Insatser för att sänka framtida kostnader		-1 065,0	-4 142,3	-2 905,7
Besparing för att uppnå 2%	8 000,0	8 000,0	8 000,0	8 000,0
Demens 8 st á 1,0 tjänst/plats				
Reservation placeringar socialförvaltning	-5 800,0	-5 300,0	-3 700,0	-3 000,0
Reservation IKE Barn och utbildningsför	-700,0	-600,0	-500,0	-400,0
Reservation el	-2 250,0	-1 875,0	-1 875,0	-1 875,0
Utnyttjande av RUR				
Hyra Solängen		-1 500,0	-1 500,0	-3 900,0
Momsavlyft Solängen	800,0	800,0	800,0	800,0
Ettapp 4 på Solängen 2026-27				-2 600,0
Lönekostnadsökningar KF förfogande	-11 386,8	-16 534,2	-21 837,6	-26 985,0
Utgående ram	-12 246,1	-19 283,5	-26 164,2	-34 275,0
Skatteintäkter	189 938,7	189 435,1	195 043,0	201 564,0
Bidrag och utjämning	71 878,0	77 005,3	81 989,9	85 982,5
Stöd små kommuner	2 576,0	2 576,0		
Pensioner	-13 700,0	-12 600,0	-13 600,0	-13 400,0
Kapitaltjänstkostnad övrigt	13 102,7	15 910,9	16 892,9	18 122,9
Varav avskrivningar Affärsverksamheter	3 728,9	6 521,9	7 459,9	7 977,9
Finansiella intäkter	500,0	500,0	500,0	500,0
Finansiella kostnader	-2 500,0	-3 500,0	-3 700,0	-4 200,0
Intäkt migrationsverk flyktningmot.	1 294,0	1 408,0	1 470,0	1 200,0
Utgående ram	254 572,3	257 973,7	259 891,6	263 472,4
Resultat efter finansiering	12 423,2	16 542,8	17 241,0	18 192,3
Avskrivning	-9 563,0	-11 162,4	-11 700,4	-12 441,4
RESULTAT	2 860,1	5 380,4	5 540,6	5 750,9
God ekonomisk hushållning 2 %	5 287,9	5 380,3	5 540,7	5 750,9
Avstämning	-2 427,7	0,0	0,0	0,0
Resultat i % av skatter och bidrag	1,09%	2,02%	2,00%	2,00%

Detta innebär att besparingar på totalt 8 mnkr måste genomföras under planperioden och att det finansiella målet på 2 % av skatter och bidrag tillfälligt sänks till 1% för 2023

Schematisk Resultaträkning	Budget 2023	Budgetplan 2024	Budgetplan 2025	Budgetplan 2026
Verksamhetens intäkter	62 447,3	64 320,7	66 314,7	68 370,4
Verksamhetens kostnader	-312 416,9	-313 794,2	-322 906,4	-334 024,6
Avskrivningar	-9 563,0	-11 162,4	-11 700,4	-12 441,4
Verksamhetens nettokostnad	-259 532,6	-260 635,9	-268 292,2	-278 095,6
Skatteintäkter	189 938,7	189 435,1	195 043,0	201 564,0
Generella statsbidrag och utjämning	71 878,0	77 005,3	81 989,9	85 982,5
Tillkommande bidrag	2 576,0	2 576,0	0,0	0,0
Finansiella intäkter	500,0	500,0	500,0	500,0
Finansiella kostnader	-2 500,0	-3 500,0	-3 700,0	-4 200,0
Årets resultat	2 860,1	5 380,4	5 540,7	5 750,9
Resultat i % av skatter och bidrag	1,09%	2,02%	2,00%	2,00%
Nettokostnads ökning i jmf med fg år	6,99%	2,92%	3,38%	6,70%
Ökning skatteintäkter	1,20%	1,77%	3,98%	3,80%
Övriga intäkter	0,60%	2,98%	3,08%	3,08%
Avskr + resultat	12 423,1	16 542,8	17 241,2	18 192,4

Schematisk Kassaflödesanalys	Budget 2023	Budgetplan 2024	Budgetplan 2025	Budgetplan 2026
Resultat	2 860,1	5 380,4	5 540,7	5 750,9
Flödes påverkande poster	9 563,0	11 162,4	11 700,4	12 441,4
Netto från löpande verksamhet	12 423,1	16 542,8	17 241,2	18 192,4
Investeringsverksamhet netto	-12 350,0	-38 200,0	-15 000,0	-15 000,0
Finansieringsverksamheten netto	-21 000,0			
Likvida medel årets början	48 433,9	27 507,0	5 849,8	8 091,0
Årets kassaflöde	-20 926,9	-21 657,2	2 241,2	3 192,4
Likvida medel årets slut	27 507,0	5 849,8	8 091,0	11 283,3

Schematisk Balansräkning	Budget 2023	Budgetplan 2024	Budgetplan 2025	Budgetplan 2026
Anläggningstillgångar	170 444,5	197 482,1	200 781,7	203 340,3
Fodringar och lager	68 398,1	68 467,7	68 537,1	68 606,7
Likvida medel	27 507,0	5 849,8	8 091,0	11 283,3
Summa Tillgångar	266 349,6	271 799,6	277 409,8	283 230,3
Eget kapital	132 072,1	134 932,2	140 312,6	145 853,2
Årets resultat	2 860,1	5 380,4	5 540,6	5 750,9
Avsättningar	27 408,9	27 478,5	27 548,1	27 617,7
Kortfristiga skulder	46 008,5	46 008,5	46 008,5	46 008,5
Långfristiga skulder	58 000,0	58 000,0	58 000,0	58 000,0
Summa EK och skulder	266 349,6	271 799,6	277 409,8	283 230,3
Soliditet i %	50,7%	51,6%	52,6%	53,5%
Pensionsskuld ansvarsförbindelse-inlö:	55 581,0	53 581,0	51 581,0	49 581,0
Soliditet i % inklusive pensionskuld	29,8%	31,9%	34,0%	36,0%

Äskanden

Inkomna äskanden till budgetberedning 26/4	2023	2024	2025	2026
• Utökning av lokalbudget Wifi + ökad hyra i samband med upprustning 80 kr/m2				100 000
• Budget för friskvårdsbidrag och hälsobefrämjande 1 500 kr/anställd och år				300 000
• Kompetensförsörjning och chefsutveckling	150 000	150 000	150 000	150 000
• Utvecklingsorienterat arbete tillsammans med bygdens föreningar				150 000
• Deltidsbrandmän utbildning				75 000
• Minskning 0,5 tjänst		-215 000	-215 000	-215 000
• 1,0 tjänst Ydre bibliotek				450 000
• Simskoleavgift				60 000
* Teknisk chef 100 %				250 000
*Service och drift rastplats Österbymo	150 000	150 000	150 000	150 000
• Underhållsplaner tillkommande kapitalkostnad komponent avskrivningsmetod				0
• Borttag av avkastningskrav avfall/renehållning		395 000	395 000	395 000
• Förändrad kostorganisation	-400 000	-400 000	-400 000	-400 000
• Minskning 0,5 tjänst		-215 000	-215 000	-215 000
• Halvering av avgift kulturskolan redan beslutat (utökad verksamhet)		150 000	150 000	150 000
• Digitalisering utökning	186 000	186 000	186 000	186 000
• Minskning 2,0 tjänst		-860 000	-860 000	-860 000
* Digitalisering- e-tillsynskameror 10 st, ytterligare 5 st 2024 (enbart leaningkostnader)- videobesöksplattor, 5 st (klart investering/drifstkostnad, men troligen drift, oklart vad kostnaden var här)- läkemedelsrobot- duschrobot		290 000	290 000	290 000
• Förändrad kostorganisation Kyld mat matdistribution		-400 000	-400 000	-400 000
• Minskning 2,0 tjänst		-860 000	-860 000	-860 000
Ramförändringar totalt	4 366 000	2 251 000	2 501 000	3 886 000
	110 000	-2 115 000	250 000	1 385 000

Kommunledningsförvaltningen	-170 000	-605 000	-355 000	1 030 000
	-50 000	-435 000	250 000	1 385 000
Teknisk förvaltning				
Barn- och utbildningsförvaltning	336 000	-374 000	-374 000	-374 000
	150 000	-710 000	0	0
Socialförvaltning	4 200 000	3 230 000	3 230 000	3 230 000
	0	-970 000	0	0
	4 366 000	2 251 000	2 501 000	3 886 000
	100 000	-2 115 000	250 000	1 385 000